

Навчальна програма гуртка «Ляльковий театр»

Керівник Світлана Кушнір

Пояснювальна записка

До духовного світу кожного з нас мистецтво входить з дитинства і супроводжує протягом усього життя. Найчастіше першою сходинкою на шляху до нього є театр ляльок, який за допомогою тільки йому притаманних виразних засобів здійснює формування початкових естетичних уявлень, почуттів, понять.

Запропонована програма передбачає участь гуртківців у всіх етапах підготовки сценічного твору від чистого аркуша паперу та шматка пластиліну до прем'єри. Такий підхід сприяє гармонійному розвитку творчої особистості.

Мета програми – створення умов для більш якісної роботи самодіяльних театрів ляльок, творча підготовка вихованців, формування творчої особистості у широкому розумінні цього слова, що зможе реалізувати себе у різноманітних напрямках професійної діяльності в майбутньому

Основні завдання полягають у формуванні таких компетентностей:

1. Пізнавальної, що забезпечує ознайомлення з поняттями та знаннями, що стосуються народної творчості.
2. Практичної, що сприяє оволодінню навичками виготовлення ляльок та декорацій.
3. Творчої, що забезпечує формування творчих здібностей.
4. Соціальної, що сприяє вихованню дбайливого, шанобливого ставлення до народних традицій, формування естетичного смаку, популяризації театрального мистецтва.

Характерна риса цієї програми – стадійність і поетапність у вивченні спеціальних дисциплін та приділення більшої уваги комплексу навчально – розвиваючих ігор та вправ, які допомагають розвинути художню уяву, зорову та моторну пам'ять, логічне мислення, ініціативність, емоційну гнучкість та інші якості, які притаманні гармонійно розвинутій особистості.

Заняття у гуртках всіх років навчання проводяться два рази на тиждень по дві години початкового рівня (144 год.), та по дві (144 год.) та три (216

год.) години основного та вищого рівнів для дітей віком від 7 до 14 років. Програма розрахована на один рік навчання початкового рівня, три роки навчання основного рівня та один рік навчання вищого рівня.

Можливі організаційні форми навчально-виховного процесу: гурткова, навчально-ігрова, семінар, читання, вікторина, концерт, вистава, репетиція, практична робота, виїзна.

Усі основні напрямки навчання – театральне, художньо-прикладне та музичне – мають комплексний характер та тісно взаємозв'язані між собою протягом кожного заняття.

Завдання на першому етапі навчання (початковий рівень) приділяється загальній професійній підготовці, наданню основних знань та навичок, які знадобляться вихованцям на основному етапі навчання. У роботі гуртка передбачається вивчення акторської майстерності, сценічної мови, сценічного руху і пластики, вокалу, початкових навичок розробки і написання сценарію.

На другому і третьому етапі продовжуються заняття зі спеціальних акторських дисциплін, психофізичного тренінгу та музичних вправ, за допомогою яких закріплюються вміння здобуті протягом першого року навчання, регулюється дихання, поліпшується дикція, поширюється вокальний діапазон тощо.

Навчальна програма побудована в поєднанні двох способів – блочного та концентричного.

В основу програми покладено програму гуртка “Ляльковий театр”, “Рекомендовано Міністерством освіти і науки України, Науково-методичним центром середньої освіти. Програми для творчих об'єднань позашкільних і загальноосвітніх навчальних закладів. Художньо-естетичний напрям. Хореографія. Театр.” укладач Л.М. Павлова – С.: “Антей”, 2005р. .

Гурток працює як виконавча трупа, використовуючи при створенні сценічних творів всі знання і вміння.

Начально-тематичний план.

Початковий рівень.

Перший рік навчання.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		
		теорія	практика	разом
1	Вступне заняття	2	-	2
2	Ляльковий театр як вид мистецтва	2	-	2
3	Підготовка учнів до сприйняття конкретної вистави	2	2	4
4	Початкові навички розробки і написання сценарію	2	8	10
5	Виготовлення ляльок і декорацій	4	10	12
6	Акторська майстерність	4	10	14
7	Сценічний рух і пластика	4	10	14
8	Сценічна мова	4	10	14
9	Вокал	4	10	14
10	Робота над виставами	-	56	56
11	Підсумкове заняття	-	2	2
	Всього	26	118	144

ПРОГРАМА РОБОТИ ГУРТКА

1. Вступне заняття (2 год.)

Знайомство з гуртківцями. Знайомство гуртківців з історію виникнення театру ляльок. Знайомство з планом роботи гуртка.

2. Ляльковий театр як вид мистецтва (2 год.)

Ознайомлення з видами мистецтва взагалі і ляльковим театром зокрема. Історія виникнення театру, значення театру. Першочергова роль актора і ляльки. Види ляльок (рукавичні, тростинові, маріонетки, тіньові, механічні, ляльки відкритого керування, вертепні, мультиплікаційні, театр речей).

3. Підготовка учнів до сприйняття конкретної вистави (4 год.)

Відвідання лялькових вистав, перегляд відеоматеріалів вистав. Виявлення ідеї вистави. Визначення головних і другорядних подій. Бесіди. “Про акторське мистецтво”, “Про акторську етику”, “Мій улюблений актор (фільм, вистава)”.

4. Початкові навички розробки і написання сценарію (10 год.)

Бесіда “Сценарій – основа лялькової вистави”. Форма написання сценарію. Діалогічна форма. Ремарки. Поділ вистави на дії та акти. Головні та другорядні герої. Місце та час дії. Сюжет. Декорації. Музичне оформлення.

5. Виготовлення ляльок і декорацій (12 год.)

Визначення героїв вистави. Виготовлення пальчикових голівок ляльок. Поняття про дизайн одягу, пошиття ляльок. Виготовлення декорацій.

6. Акторська майстерність (14 год.)

Розігрування етюдів. Взаємодія з партнерами. Індивідуальна, групова та масові мізансцени. “Я б хотів зіграти...”

7. Сценічний рух і пластика (14 год.)

Вправи та розвиток м'язів рук, вправи на пластичність і гнучкість. Робота з лялькою (довільні рухи). Робота з лялькою на ширмі. Вихід ляльки на ширму та її поступове віддалення. Рухи ляльки (стрибки, біг, танець, нахил,

присідання, вставання, повороти в ліво, в право, кругом.). Співзвучність словесного і фізичного руху ляльки. Найпростіші вправи, ігри.

8. Сценічна мова (14 год.)

Виразність та чіткість мови. Робота над дикцією. Вправи на артикуляцію. Розвиток голосу, дихання. Зміна голосу. Імітація голосів. Інтонування розділових знаків. Логічна пауза та логічний наголос. Правила логічного читання. Виявлення можливостей гуртківців для розподілу ролей.

9. Вокал (14 год.)

Місце та визначення музики в ляльковому театрі. Використання музики як звукового фону, як засобу вираження, що допомагає розкриттю художнього образу. Форми музичного твору. Навчально – тренувальні вправи. Розучування музичного репертуару лялькової вистави. Запис фонограм.

10. Робота гуртківців у створенні лялькової вистави (56 год.)

Широке використання набутих знань. Написання сценарію. Виготовлення ляльок та декорацій. Розучування ролей. Робота над виставою (репетиції, аналіз). Прем'єра лялькової вистави.

11. Підсумкове заняття (2 год.)

Аналіз роботи гуртка за рік, позитивне та негативне в роботі. Побажання на майбутнє.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Програма гуртка Театру ляльок, передбачає виконання триєдиної мети: навчання, розвитку і виховання.

Працюючи за даною програмою, гуртківці повинні навчитися:

- розрізняти за певними ознаками види мистецтва, визначати серед них мистецтво театру, лялькового театру;
- вміти сприймати виставу, визначати події, героїв, давати свою оцінку побаченому;
- оволодіти початковими навичками написання сценарію лялькової вистави;
- виготовляти ляльки – рукавички та декорації;
- володіти акторською майстерністю актора – ляльководи;
- володіти пластикою рук;

- виразності та чіткості мови, дикції, способу зміни голосу та імітації звуків і голосів;
- віднайти і зіграти свою роль у запропонованій виставі;
- мови та мовлення;
- уяви та фантазії;
- образного мислення;
- естетичних смаків;
- емоційності, гнучкості;
- акторських здібностей;
- вміння виготовляти ляльки та декорації з підручного матеріалу.

Виховна функція програми передбачає виховання:

- естетичної свідомості та оцінки;
- дружби, колективізму, взаємовиручки;
- бережливого ставлення до інвентарю;
- творчої ініціативи;
- позитивних емоцій та почуттів;
- працелюбності та терпіння;
- прагнення приносити радість глядачам.

Результатом роботи гуртка буде прем'єра п'єси лялькового театру.

Навчально-тематичний план.

Основний рівень.

Перший рік навчання.

№ п/п	Назва теми	Кількість годин		
		теорія	практика	Разом
1	Вступ. Ознайомлююче заняття . Інструктаж з техніки безпеки під час проведення занять.	2	-	2
2	Малюнок як засіб розвитку творчої фантазії, художнього смаку, почуття кольору, передача настрою персонажа або картин.	2	10	12
3	Знайомство з поняттями пропорції та композиції.	1	9	10
4	Аплікація як спосіб розвитку почуття фактури матеріалу та сполучення різних фігур.	2	10	12
5	Основи скульптури як засіб почуття форми, об'єму та пропорції.	2	6	8
6	Принципи виготовлення декорацій.	2	18	20
7	Принципи виготовлення реквізиту.	2	18	20
8	Техніка виготовлення рукавичних, пальчикових та петрушечних ляльок.	2	18	20
9	Декоративні елементи	2	18	20

	оздоблення ляльки.			
10	Засоби реставрації ляльок та декорацій до вистав із ляльками.	2	18	20
	Всього	19	125	144

Зміст програми

1. Вступне заняття (2 год.)

Термінологія театру ляльок.

Мета та завдання гуртка.

Правила поведінки в Будинку дитячої та юнацької творчості. Інструкція з техніки безпеки під час роботи з підручним матеріалом.

2. Малюнок олівцем на вільну тему (12 год.)

Малюнок кольоровими олівцями (натюрморт, портрет).

Малюнок кольоровою крейдою (казковий персонаж, абстракція).

Малюнок фарбою (пейзаж, портрет, техніка малюнка фарбами).

3. Ознайомлення з пропорціями. Пропорція та виразність характеру казкового персонажу (10 год.)

Ознайомлення з поняттям композиції. Вміння застосовувати набуті навички на практиці.

4. Аплікація (вільна або задана): (12 год.)

- з кольорового паперу (виготовлення деталей, з'єднання і оформлення);
- з кольорової тканини (з'єднання різних фактур);
- з природного матеріалу (об'ємна аплікація);
- з ниток та вати (особливості м'яких фактур).

5. Основи скульптури (8 год.)

Барельєф як можливий засіб оформлення вистав.

Скульптура тварин (ліплення різних тварин).

Ліплення скульптури людини. Дотримання правильних пропорцій при створенні скульптурних фігур.

6. Ознайомлення з основними принципами виготовлення декорації. (20 год.)

Найпростіша декорація з картону та паперу (виготовлення основи, ґрунтовка, розпис фарбою);

Об'ємна декорація з картону. Принципи виготовлення та з'єднання. Техніка обтягування тканиною, ґрунтовка. Оформлення декорації за допомогою фарби та аплікації.

7. Ознайомлення гуртківців з основними принципами виготовлення реквізиту.
(20 год.)
Виготовлення реквізиту з дроту, поролону та картону.
Розкроювання, збірка та художнє оформлення.
Техніка виготовлення реквізиту з пап'є-маше.
Художнє оформлення (розфарбовування та аплікація).
8. Техніка виготовлення рукавичних, пальчикових та петрушкових ляльок:
- виготовлення пальчикової ляльки з поролону;
  - художнє оформлення;
  - виготовлення викройок найпростішої рукавичної ляльки;
  - зшивання та художнє оформлення;
  - ліплення голови петрушкової ляльки з пластиліну;
  - виготовлення пап'є-маше;
  - ґрунтовка та фарбування голови ляльки;
  - виготовлення сорочки до ляльки (розкрій, з'єднання деталей);
  - з'єднання деталей ляльки, скріплення, шитво. (20 год.)
9. Ознайомлення гуртківців з декоративними елементами оздоблення ляльки.
(20 год.)
Виготовлення елементів костюму та прикрас із тканини та паперу.
Виготовлення зачісок, вусів та борід із ниток та поролону.
Художнє оформлення (розфарбування) ляльок.
10. Засоби реставрації ляльок та декорації до вистав:
- ремонт механіки ляльок;
  - підмальовка обличчя;
  - ремонт та чищення одягу;
  - виготовлення та заміна дрібних елементів костюма, зачіска;
  - підшивання, дрібний ремонт, ґрунтовка, та підфарбовування декорацій.

Прогнозований результат

Наприкінці початкового рівня навчання гуртківці повинні отримати основи знань художнього оформлення вистав, вміння розробляти ескізи до ляльок та декорацій, виробляти ляльки пальчикової та петрушкової системи, а також декорації до вистав.

Навчально-тематичний план.

Основний рівень.

Другий рік навчання.

№ п/п	Назва теми	Кількість годин		
		теорія	практика	разом
1	Вступне заняття. Інструктажі з техніки безпеки під час проведення занять.	3	-	3
2	Історія театру ляльок.	6	-	6
3	Пластичні можливості руки	3	18	21
4	Психофізичний тренінг	-	21	21
5	Тематичні етюди, сценки у “живому” плані та з рукавичними ляльками	3	18	21
6	Сценічна мова	3	15	18
7	Музичне оформлення	3	15	18
8	Освітньо - розвиваючі ігри та вправи	-	18	18
9	Робота над одноактною виставою з рукавичними ляльками	6	84	90
10	Всього	27	189	216

Зміст програми

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступне заняття. Мета та завдання гуртка. Ознайомлення з правилами внутрішнього трудового розпорядку та технікою безпеки. Термінологія театру ляльок.	3
2	<p>Історія театру ляльок:</p> <ul style="list-style-type: none"> - історія про виникнення першої театральної ляльки (ритуальні маски, ідоли, кумири); - релігійний театр “Вертеп” (історія виникнення, мета, спрямованість сюжетів); - бродячі театральні трупи; - становлення театру ляльок в сучасному його вигляді. 	<p>3</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
3	<p>Пластикові можливості руки:</p> <ul style="list-style-type: none"> - рука – це душа ляльки або історія про те, як звичайна деталь одягу чи предмет перетворюється в казкову істоту; - показ керівником виразних можливостей руки; - вправи з пальцями та кистями рук для тренування їх пластичних можливостей; - етюди з руками на фантазію (театральний зоопарк); - рука з кулькою як найпростіша лялька, спроби створення різних характерів. 	<p>3</p> <p>3</p> <p>9</p> <p>3</p> <p>3</p>
4	<p>Психофізичний тренінг (по 25 хвилин кожного заняття протягом року):</p> <ul style="list-style-type: none"> - етюди та вправи на публічну самотність; - етюди та вправи на швидку зміну емоційного стану; 	<p>3</p> <p>3</p> <p>3</p>

	- “Я” в запропонованих обставинах; - етюди на пам'ять фізичної дії; - заняття з пластики; - заняття з ритміки; - етюди на передавання настрою музичного твору акторськими засобами; - вправи на увагу, зіграність та взаєморозуміння;	3 3 3 3 2 1
5	Тематичні етюди, сценки у “живому” плані та з ляльками: - етюди на характер поведінки тварин; - етюди з незакінченим сюжетом; - етюди та сцени на двох виконавців; - етюди та вправи з ляльками на точність фізичної дії;	3 6 6 6
6	Сценічна мова: - прослуховування записів майстрів художнього слова; - скоромовки; - техніка сценічного дихання (вправи); - дикція; - техніка сценічної мови;	3 3 3 6 3
7	Музичне оформлення: - використання простих скоромовок, які виконуються під музику; - музичні віршики, лічилки з елементами гри; - спів пісень, у яких звертається увага на музичних образ, характер виконання, тембр голосу;	3 3 3 3

	- хоровий спів (народні, дитячі пісні);	3
	- розучування пісень та музичних номерів до вистави.	6
8	Освітньо – розвиваючі ігри та вправи:	
	- на розвиток зорової пам'яті (“Що не так, як було?”, “Картина”);	3
	- на розвиток моторної пам'яті та швидкості реакції (“Фрукти овочі”, “Риби, птахи, звірі”);	3
	- на розвиток логічного мислення (“Мафія”, “Що лежить у мішку?” (вгадати предмет за його ознаками);	6
	- на розвиток образного мислення (“Показуха”, “Зламаний відеомагнітофон” (передача настрою, характеру без слів);	3
	- на розвиток спостережливості (“Мисливець та зайці”, “Гуси і вовк”)	3
9	Робота над одноактною виставою з рукавичними ляльками:	
	- читання п'єси, визначення теми, ідеї;	6
	- розподіл ролей, проби; - період роботи над п'єсою за столом;	6
	- етюди з ляльками на матеріалі з п'єси;	6
	- репетиції вистави за частинами;	21
	- встановлення мізансцен, пластичної та мовної поведінки героїв;	21
	- монтувальні репетиції;	21
	- прогони;	3
	- генеральна репетиція, підсумковий виступ.	3

Прогнозований результат

Набуття навичок творчої роботи у колективі. Стійкий інтерес до театру ляльок.
Здолання почуття невпевненості, психофізичного тиску, якщо такі мали місце.
Поліпшення моторної, здорової пам'яті, логічного та образного мислення, а саме:
сценічна мова, сценічний рух, техніка ляльководіння ляльки Петрушки, сценічне
виконання вокальних номерів в образі лялькового персонажу.
Контроль результату здійснюється через підсумковий виступ з підготовленим
сценічним твором.

Навчально-тематичний план.

Основний рівень.

Третій рік навчання.

№ п/п	Назва теми	Кількість годин		
		теорія	практика	Разом
1	Вступне заняття. Інструктажі з техніки безпеки під час проведення занять.	3	-	3
2	Психофізичний тренінг	-	27	27
3	Музичне оформлення	-	24	24
4	Сценічна мова	-	9	9
5	Освітньо-розвиваючі ігри та вправи	-	12	12
6	Техніка ляльководіння тростяною лялькою	-	12	12
7	Репетиції сценок або невеличкої вистави з тростяними ляльками на підборі	3	27	30
8	Постанова нової вистави з тростяними ляльками, виготовленими гуртківцями	-	90	90
9	Освітні екскурсії, виступи перед глядачами	-	9	9
	Всього	6	210	216

Зміст програми

№п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступне заняття. Правила внутрішнього трудового розпорядку та техніки безпеки під час проведення занять.	3
2	Психофізичний тренінг (по 25 хвилин кожного заняття протягом року) - етюди та вправи на швидку зміну емоційного стану; - “Я” в запропонованих обставинах; - етюди на пам'ять фізичної дії; - заняття з пластики; - заняття з ритміки; - етюди на передавання настрою музичного твору акторськими засобами; - вправи на увагу, зіграність та взаєморозуміння.	3 3 6 6 3 3 3
3	Музичне оформлення - вправи на розвиток почуття ритму (складні скоромовки під музику з посилення темпу); - розширення хорового репертуару (спів більш складних пісень різного характеру); - розучування пісень та музичних номерів до вистави спочатку біля інструментів, потім на сцені з лялькою.	6 6 12
4	Сценічна мова: - скоромовка; - художнє читання (вірш, байка).	3 6

5	<p>Освітньо - розвиваючі ігри та вправи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - на розвиток зорової та моторної пам'яті; - на корегування дій ("Хвиля рук"); - на розвиток образного мислення - на розвиток спостережливості ("Мисливець та зайці", "Заховане слово"). 	<p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p>
6	<p>Техніка ляльководіння тростяної ляльки:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виразні особливості тростяної ляльки, їх відмінність від ляльок інших систем; - варіанти ходи тростяної ляльки; - вправи з галітом (координація рухів голови з руками, робота двома тростинами одночасно); - вправи на точність погляду ("постріли очима"). 	<p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p>
7	<p>Репетиції сценок або невеличкої вистави з тростяними ляльками на підборі або сценок на основі казок тощо:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вибір казок, історій для інсценівки, обговорення вибору, при необхідності поради керівника з урахування таких факторів, як сценічність твору та наявність у театрі відповідних ляльок; - самостійна робота гуртківців над сценками; - перегляд самостійних робіт та зауваження керівника; - вибір кращих сценок для підсумкового виступу, затвердження виконавців на ролі згідно з амплуа; - корекція мізансцен; - репетиція сценок на ширмі; - генеральна репетиція та виступ перед глядачами. 	<p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>12</p> <p>3</p>

8	Постанова нової вистави з тростяними ляльками, виготовлення гуртківцями: - читання п'єси та розподіл ролей згідно з бажаннями, амплуа та голосових даних; - визначення теми, ідеї п'єси, розповідь керівника про майбутню виставу; - етюди з ляльками на матеріалі п'єси; - встановлення мізансцен, розведення картин; - робота над пластичним рішенням образів; - репетиції вистави по частинах і картинах; - прогони та монтувальні репетиції; - генеральна репетиція.	6 3 12 9 18 21 18 3
9	Освітні екскурсії. Виступи перед глядачами: - екскурсія до професійного театру ляльок з відвідуванням майстерень; - екскурсія до драматичного театру з відвідуванням майстерень; - прем'єрний виступ, обговорення виступу, зауваження керівника.	3 3 3

Прогнозований результат

Наприкінці основного рівня навчання вихованці повинні володіти технікою водіння верхових ляльок найбільш поширених систем, а саме: рукавичні (петрушечці), пальчикові, тростяні; пошити, розвинути професійні знання та вміння з акторської майстерності (сценічна мова, техніка ляльководіння, сценічний рух).

Актори мають підготувати виставу з використанням тростяних та петрушечних ляльок і виступити з ним перед глядачем.

Навчально-тематичний план

Вищий рівень

Перший рік навчання

№ п/п	Назва теми	Кількість годин		
		теорія	Практика	Разом
1	Вступне заняття. Інструктаж з техніки безпеки.	3	-	3
2	Психофізичний тренінг	-	27	27
3	Музичне оформлення	-	24	24
4	Сценічна мова	-	6	6
5	Техніка ляльководіння ляльок “відкритого способу керування”	3	33	36
6	Майстерність актора у “живому” плані	15	15	15
7	Елементарні основи танцю	-	9	9
8	Робота над концертною програмою або виставою з ляльками “відкритого” способу і “живим” планом.	-	84	84
9	Освітні екскурсії, виступи перед глядачами	-	12	12
	Всього	6	210	216

Зміст програми

№п/п	Назва теми	К-сть год.
1	Вступне заняття. Інструктаж з техніки безпеки під час роботи в гуртку. Основні завдання на даний навчальний рік.	3
2	Психофізичний тренінг (по 20 хвилин кожного заняття протягом року): - вправи на швидку зміну емоційного стану від повного спокою до жаху, радості, тощо; - етюди “Я”в запропонованих обставинах з домисленням фіналу гуртківцем; - вправи з пластики на передачу настрою музичного твору; - етюди та вправи на розвиток уяви та образного мислення (“Показуха”, “Зламаний відеомагнітофон”); - вправи на увагу, зібраність (“Мисливець та зайці”, “Хвиля рук”).	6 6 3 6 6
3	Музичне оформлення: - вправи на розвиток почуття ритму (складні скоромовки під музику з посиленням темпу); - вправи з корекції слуху та голосу; - розширення хорового репертуару (спів більш складних пісень різного характеру); - розучування пісень та музичних номерів до вистави.	6 6 6 6
4	Сценічна мова: - скоромовка; - художнє читання .	3 3
5	Техніка ляльководіння “відкритого” способу керування: - особливості техніки відкритого способу водіння; - техніка водіння планшетних ляльок; - маски та майданні ляльки; - тематичні етюди та концертні номери з планшетними ляльками.	3 6 6 6 15

6	<p>Майстерні актора у “живому” плані:</p> <ul style="list-style-type: none"> - взаємодія ляльководи з лялькою при роботі у відкритий спосіб; - спілкування актора “живого” плану з лялькою; - гротескна пластика (актор – лялька, актор у масці) 	<p>6</p> <p>6</p> <p>3</p>
7	<p>Елементарні основи танцю:</p> <ul style="list-style-type: none"> - танець як форма пластичного вираження емоційного стану актора; - знайомство з деякими основними танцювальними рухами. 	<p>6</p> <p>3</p>
8	<p>Робота над концертною програмою або виставою з ляльками “відкритого” способу керування і “живим” планом:</p> <ul style="list-style-type: none"> - читання п’єси, визначення теми, ідеї; - розподіл ролей, проби; - період роботи над п’єсою або сценарієм концертних номерів за столом; - ознайомлення з пластичними можливостями ляльок; - пошук характерів героїв; - пошук характерності поведінки героїв; - етюди на матеріалів п’єси; - розведення картин (концертних номерів); - вибудова мізансцен; - репетиції по частинах та картинах (репетиції 	<p>3</p> <p>6</p> <p>6</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>3</p> <p>6</p> <p>6</p> <p>6</p> <p>21</p>

	концертних номерів); - монтувальні репетиції; - прогони; - генеральна репетиція, виступ перед глядачами.	12 6 3
9	Освітні екскурсії. Виступ перед глядачами: - екскурсія до професійного театру ляльок з відвідуванням майстерень; - екскурсія в зоопарк для спостереження за поведінкою тварин; - екскурсія в майстерні драматичного театру; - прем'єрний виступ, обговорення виступу, зауваження керівника.	3 3 3 3

Прогнозований результат

Наприкінці вищого рівня навчання гуртківці повинні отримати комплекс знань та практичних навичок, а саме: досконало володіти технікою сценічної мови, сценічного руху, технікою ляльководіння ляльок. Вміти використовувати всі набуті знання на практиці.

Література

1. Артемова, Л. В. Театр і гра – К., 2012.
2. Бібліотечка “На допомогу художній самодіяльності”. Серія випусків .-К.,2009.
3. Деммені Е. Призвання – лялькар.-Л.,2016
4. Дмитрієва Л. З історії всесвітнього театру. Випуск І-й, Львів: ТЗОВ “Простір М”, 2011.
5. Збірник статей “Що таке театр ляльок?”-М.,2012.
6. Каранович А. Мої друзі – ляльки. – К ., 2007.
7. Макаренко Л.В. Все про театр і дитячу театралізовану діяльність – К.:Шк.світ, – (Бібліотека “Шкільного світу”).,2008.
8. Макаренко Л. В. Так з’явився театр. Джміль №4, 2009.
9. Макаренко Л.В. Вітаю тебе, театре! Джміль №2, 2004.
10. Молодий театр (“Гене́за, завдання, шляхи”). Упорядник М.Лабінський. К: Мистецтво. Спілка театральних діячів України., 1991.
11. Образцов С. Моя професія.-М., 1981.
12. Образцов С. Актор з лялькою.-Л., 1983.
13. Образцов С. Усе життя граюсь з ляльками...-М., 1983.
14. Остапенко О.І. Український театр: здобутки, реальність, проблеми. Український театр №3, 2013.
15. Симанович-Єфимова Н. Нотатки петрушечника, статті про театр ляльок. – Л., 2005.
16. Смірнова Н.І. Оживають ляльки. – М., 1985.
17. Сперанський Є., Луцька Є., Художник Б., Тузлуков. – М., 1983.
18. Театральна діяльність як умова розвитку творчої особистості. //Технологія соціально-педагогічної роботи: Навч. посібник/ За заг. ред. А.Й. Капської. – К., 2000.
19. Театральна педагогіка в початковій школі / упоряд. : І. Васильченко. – К.: Шк. світ, 2018.
20. Триста років українського театру. – К.: “ВП”,2013.
21. Хрестоматія з теорії драми. К:1988.